

Największa liczba notowanych egzekucji od 25 lat

8 kwietnia 2016

Dramatyczny wzrost wykonanych egzekucji na świecie – największa odnotowana przez Amnesty International liczba od ponad 25 lat. 3 państwa – Arabia Saudyjska, Iran i Pakistan – są odpowiedzialne za prawie 90% wszystkich odnotowanych egzekucji. Po raz pierwszy w historii państwa, które zniosły karę śmierci za wszystkie przestępstwa stanowiły większość świata; w 2015 roku 4 kraje zniosły karę śmierci.

Dramatyczny wzrost liczby wykonanych egzekucji w 2015 roku doprowadził do stracenia większej liczby osób niż kiedykolwiek przez ostatnie ćwierćwiecze. Wzrost był w większości napędzany przez Arabię Saudyjską, Iran i Pakistan, informuje Amnesty International w corocznym przeglądzie stosowania kary śmierci na świecie.

W 2015 roku stracono minimum 1634 osoby – to wzrost o ponad 50% względem poprzedniego roku i najwyższa odnotowana przez Amnesty International liczba od 1989 roku. Liczba ta nie zawiera danych z Chin, gdzie prawdopodobnie stracono tysiące osób, ale informacje o karze śmierci objęte są tam tajemnicą państwową.

„Wzrost liczby wykonanych egzekucji jest niezwykle niepokojący. W ciągu ostatnich 25 lat nie zdarzyło się, żeby na świecie stracono tyle osób. W 2015 roku rządy nadal bezlitośnie odbierały ludziom życie na podstawie fałszywej przesłanki, że dzięki karze śmierci będziemy bezpieczniejsi” – powiedział Salil Shetty, Sekretarz Generalny Amnesty International. „Arabia Saudyjska, Iran i Pakistan wykonywały egzekucje na bezprecedensową skalę, często po niesprawiedliwych procesach. Ta rzeź musi się skończyć. Na szczęście państwa, które przeprowadzają egzekucje należą do

mniejszości, która jest coraz bardziej izolowana. Większość państw odwróciła się od kary śmierci i w 2015 roku 4 kolejne kraje usunęły tę barbarzyńską karę ze swojego prawa.

Globalny wzrost liczby wykonanych egzekucji był napędzany głównie przez 3 państwa, które w sumie były odpowiedzialne za 89% wszystkich egzekucji przeprowadzonych w 2015 roku (dane nie obejmują Chin).

Pakistan zniósł moratorium na wykonywanie kary śmierci w grudniu 2014 roku. Ponad 320 osób wysłano na szubienice w 2015 roku, najwyższa liczba kiedykolwiek odnotowana przez Amnesty International w Pakistanie.

Iran stracił minimum 977 osób w 2015 roku, w porównaniu z 743 w roku poprzednim – większość za przestępstwa narkotykowe. Iran jest także jednym z ostatnich państw, które wykonują egzekucje na nieletnich, rażąco łamiąc przy tym prawo międzynarodowe. Iran stracił minimum 4 osoby, które w chwili popełnienia zbrodni miały mniej niż 18 lat, a za które zostały skazane w 2015 roku.

W Arabii Saudyjskiej liczba egzekucji wzrosła o 76% w stosunku do 2014 roku, stracono minimum 158 osób. Większość ścięto, ale władze stosowały także plutony egzekucyjne, a czasem publicznie pokazywały zwłoki straconej osoby.

Odnotowano także duży wzrost liczby egzekucji w niektórych innych państwach, w tym w Egipcie i Somalii.

Liczba państw, które wykonywały egzekucje wzrosła z 22 w 2014 roku do 25 w 2015. Co najmniej 6 państw, które nie przeprowadzały egzekucji w 2014 roku, zrobiły to w 2015 roku – w tym Czad, który wznowił egzekucje po ponad dekadzie.

Wśród 5 państw, które wykonały w 2015 roku najwięcej egzekucji znajdują się kolejno: Chiny, Iran, Pakistan, Arabia Saudyjska i USA.

Kilka państw, w tym Chiny, Iran i Arabia Saudyjska nadal skazywały na karę śmierci za przestępstwa – w tym przemyt, korupcję, „cudzołóstwo” i „błuźnierstwo” – które nie spełniają międzynarodowych kryteriów prawnych „najpoważniejszych” przestępstw.

Mimo niepowodzeń w 2015 roku świat kontynuuje swój marsz w stronę całkowitego zniesienia kary śmierci. Niektóre zmiany w ubiegłym roku przywracają nadzieję i pokazują, że państwa, które kurczowo trzymają się kary śmierci należą do izolowanej mniejszości.

4 państwa usunęły karę śmierci ze swojego prawa w 2015 roku – Fidżi, Madagaskar, Republika Kongo i Surinam. Mongolia przyjęła nowy kodeks karny, który znosi karę śmierci i wejdzie w życie w 2016 roku.

Po raz pierwszy większość państw świata – 102 – zupełnie zniosły karę śmierci. W sumie 140 państw zniosło karę śmierci w prawie lub praktyce.

„2015 był rokiem skrajności. Obserwowaliśmy kilka niepokojących zmian, ale także zmiany, które napawają nadzieją. 4 państwa zupełnie zniosły karę śmierci, co oznacza, że większość świata zniosła tę najbardziej przerażającą karę” – powiedział Salil Shetty. „Bez względu na krótkoterminowe niepowodzenia, długoterminowy trend jest wyraźny: świat oddala się od kary śmierci. Kraje, które ciągle wykonują egzekucje muszą zdać sobie sprawę z tego, że znajdują się po złej stronie i znieść tę ostateczną i okrutną formę kary.”

Region obu Ameryk nadal czyni progres w stronę zakończenia stosowania kary śmierci. Przez 7 lat z rzędu USA były jedynym państwem, które wykonywało egzekucje. USA przeprowadziły 28 egzekucji, co jest najmniejszą liczbą od 1991 roku. Liczba wydanych wyroków śmierci (52) była najniższa od 1977 roku. Stan Pensylwania wprowadził moratorium na wykonywanie kary śmierci – 18 amerykańskich stanów całkowicie zniosło karę

śmierci. Trinidad i Tobago było jedynym innym państwem regionu, poza USA, które wydawało wyroki śmierci.

W regionie Azji i Pacyfiku w 2015 roku nastąpił duży wzrost liczby wykonanych egzekucji, głównie przez to, że Pakistan przeprowadził prawie 90% wszystkich egzekucji w regionie (wyłączając Chiny). Bangladesz, Indie i Indonezja wznowiły wykonywanie egzekucji w 2015 roku. W Indonezji 14 osób stracono za przestępstwa narkotykowe. Chiny wykonują najwięcej egzekucji na świecie, a Amnesty International uważa, że w 2015 roku tysiące osób stracono i wydano tysiące wyroków śmierci. Są jednak znaki, że liczba egzekucji zmalała w ostatnich latach, jednak tajemnica wokół kary śmierci uniemożliwia potwierdzenie tych danych.

Białoruś była jedynym państwem w regionie Europy i Azji Centralnej, które stosuje karę śmierci. Podczas gdy nikogo nie stracono w 2015 roku, wydano co najmniej 2 kolejne wyroki śmierci.

Stosowanie kary śmierci na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej było niepokojące. Wszystkie państwa – oprócz Omanu i Izraela – wydawały wyroki śmierci, podczas gdy 8 państw wykonywało egzekucje. Przeprowadzono minimum 1196 egzekucji, co stanowi wzrost o 26% względem danych z 2014 roku, a jest głównie spowodowane wzrostem w Iranie i Arabii Saudyjskiej. Sam Iran jest odpowiedzialny za 82% egzekucji w regionie.

W Afryce Subsaharyjskiej odnotowano zarówno pozytywne, jak i negatywne zmiany. Madagaskar i Kongo zniosły karę śmierci zupełnie, a liczba wydanych wyroków śmierci spadła z 909 w 2014 roku do 443 w 2015, głównie z uwagi na spadek w Nigerii. Liczba odnotowanych egzekucji nieznacznie spadła – z 46 do 43 względem poprzedniego roku. Jednak Czad powrócił do wykonywania egzekucji po ponad 12 latach – 10 podejrzanych o członkostwo w Boko Haram zostało straconych przez pluton egzekucyjny w sierpniu.

Amnesty International sprzeciwia się karze śmierci w każdym przypadku, niezależnie od natury i okoliczności popełnienia przestępstwa, winy, cech sprawcy, czy metody przeprowadzenia egzekucji. Kara śmierci narusza prawo do życia i jest okrutna, niehumanitarna i poniżająca.

Źródło: [Amnesty.org.pl](https://www.amnesty.org.pl)